

3,600,000 Rb., vil det med et rundt Tal være 14½ Million Rb., for hvilke Staten skulde indgaae Rentegaranti. Nu kan man ganske vist sige, at dette seer ud, som om man vilde kunne paalægge Staten betydelige Byrder, men jeg skal udtale, hvad jeg troer har vundet Anerkjendelse under den forrige Sags Behandling, idetmindste fra enkelte Sider, at denne Forpligtelse ikke er af saa stor Betydning, som det seer ud til, naar man seer hen til, at Jernbaneselskabet har været istand til paa meget kort Tid at afbetale de Bidrag, som Staten tidligere i Begyndelsen af Banens Drift maatte yde, og at det bagefter, da Afbetalingerne vare præsterede, har havt et Overskud at byde sine Actionairer. Jeg kan derfor ikke troe, at man her egentlig behøver at nære nogen stor Frygt for en saadan Rentegaranti. Det er vel naturligt, at den i Begyndelsen vilde kunne medføre nogen Udgift for Statskassen, men efter den Erfaring, man har indvundet, kan det paaregnes, at naar alle disse Jernbaneanlæg lægges under een Bestyrelse, vil det, der muligen tabes paa det ene, kunne indvindes paa det andet, saa at Staten inden et meget fjernt Tidspunkt vil blive fri for at bære nogensomhelst Byrde i denne Henseende. Naar det er blevet hittret, at en saadan Garanti i og for sig ikke er hensigtsmæssig, fordi den ikke er nødvendig, kommer det ganske vist an paa, hvorledes man opfatter Ordet „nødvendig“. Jeg troer, at den var nødvendig, da den blev tilstaaet Kjøbenhavn-Korsør-Banen; der er al Rimelighed for, at dersom dette ikke var steet dengang, var Anlægget af denne Bane bleven udført i en lang Fremtid, og saa vilde altsaa Befolkningen ikke saa tidligt have havt den Nytte af dette Gode, som det nu har havt. Men jeg staaer bestandig paa det Standpunkt, at det er Statens Pligt og Opgave, saavidt det staaer i dens Magt, paa enhver Maade at fremme Anlægget af Jernbaner, og naar det ikke er en overordentlig stor Byrde, man udsætter sig for, indseer jeg ikke, hvorfor man ikke skal komme Jernbaneselskabet imøde igjennem Forslaget. Jeg indrømmer, at Sagen naturligvis kunde ordnes paa en anden Maade, nemlig saaledes, at det Jernbaneselskab, som nu bestaaer, opgav den Rentegaranti, det nu har;

men dette troer jeg er forbunden med saadanne formelle Bansteligheeder, at det maaskee ikke vilde være muligt at opnaae denne Opgivelse. Man kunde dernæst ogsaa søge at indrette et selvstændigt Selskab, for hvilket der kunde føres et særskilt Regnskab, og lade denne Deel af Banen staae aldeles uafhængig af det sjællandske Jernbaneselskab; men det forekommer mig, at det saa i alt Fald ikke er dette Selskab, som faaer Concessionen; Loven vilde da i visse Punkter væsentlig blive forandret. Naar det idag er udtalt fra en anden Side, at det var ønskeligt, at der i Loven havde været oplaget en Bestemmelse om det Tidspunkt, inden hvilket Banen skal være anlagt, skal jeg fuldkommen tiltræde dette Ønske. Jeg finder det billigt og naturligt, og jeg kan paa ingen Maade have Noget imod, at en saadan Bestemmelse optages. Det er Noget, der maa staae klart for Enhver, at det ikke kunde være salbet mig ind at fremkomme med et Lovforslag af denne Art, naar jeg ikke vidste, at der næredes Ønske derom, og det er udtrykkeligt paa det sjællandske Selskabs Anmodning, at jeg har indbragt Sagen, da der nu var en ydre Anledning dertil. Jeg troer heller ikke, at det fra det sjællandske Jernbaneselskabs Side vil møde nogensomhelst Bansteligheeder at gaae ind paa en Bestemmelse, som fastsætter Tidspunktet, inden hvilket Banen skal være anlagt. — Der er endnu en Bemærkning, som jeg vil gjøre; det er med Hensyn til det Tidspunkt, der er anført i §. 5, hvorefter Jernbanen efter et vist Antal Aar fuldstændig skal kunne overgaae til Staten paa dens Forlangende; jeg skal gjøre opmærksom paa, at dette Tidspunkt vil falde omtrent i Aaret 1881, altsaa fra nu af om 15 à 16 Aar.

Det er altsaa mit Ønske, deels at den høitærede Regjering ikke vil modsætte sig dette Lovforslag, og deels, at det høie Thing vil tillade det at gaae til 2den Behandling.

Indenrigsministeren: Der kan neppe være Anledning for Ministeriet til at modsætte sig, at der gives det Bemyndigelse til at udsærbige Concessioner til Jernbaneanlæg overhovedet. Jeg har indbragt eet Forslag; der er ad privat Veie indkommet et andet, og det vilde være kjært for Indenrigsministeriet, om der